

tíðindablaðið

Útgevari: p/f sosialurinn

Fyrirtaksstjóri og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)

Blaðfólk: Hogni Djurhuus, Dagný Joensen, Jóhann Mortensen og Jan Müller

Lýsingar: Árni Joensen

Uppseting: p/f sosialurinn. Prent: p/f pressan 1981

sosialurinnPostmoga 76,
3800 Argir,
telefon 11820**Gerið bert eina semju aftrat****oddagrein**

ALMENNA frágreiðing Fólkafloksins í siglingarmálinum er komin. Tað er við stórum spenningi, at fólk hava biðað eftir hesi frágreiðing, og synd er at siga, at hon ikki er sera áhugaverd.

NAKRAR AV orsøkunum til, at Fólkaflokkurin nú knappiga er vorðin so áhugaður fyri hesum máli, eru hesar: Eftirspurningurin eftir ferðaseðlum hendan vegin og til Íslands er nógv øktur. Tey 50 arbeiðsplássini, sum skipið hevði givið, høvdu komið væl við, og haraftrat ásannar Fólkaflokkurin — eftir ta lagnu, sum ferjumálið nú fekk í landsstýri, og á Tingi — at hesin átroðkandi spurningurin fyri land og búskap okkara verður eitt blóðandi sár til næsta val. Lagt verður aftrat, at tað verður litið tespuligt hjá nðkrum samgonguflokki at fara til val aftur, meðan eitt prýðiligt og stórt týskt-íslendskt ella eisini norskt ferðamannaskip siglir upp

á Føroyar á leiðina millum Skandi-naviu, Bretland og Ísland.

VIT MUGU bert spyrja: Var tað ikki samgonguflokkar Fólkafloksins í landsstýrinum, Javnaðarflokkurin, sum longu í 1979 vildi loysa siglingarspurningin, og at tað var Fólkaflokkurin sum seinri sleit táverandi samgongu upp á júst henda spurning? Hvar hevur saboterað siglingarmálið meir enn Fólkaflokkurin sjálvur? Og hvør annar enn Fólkaflokkurin vildi avreiða hesa somu sigling til útlendingar?

VIT SKILJA sera væl, at Fólkaflokkurin heldur tað vera ótespuligt at fara til val aftur. Tað verður tó ikki minni tespuligt, longur henda samgongan situr. Tess longri verandi samgonga heldur á, tess fleiri ótespuligt mál vera at fara til val uppá.

NEYVAN lurtar núverandi landsstýrissamgonga eftir okkum, og skulu vit tí vera varin at koma við góðum ráðum. Men eini ráð skulu tit fáa. Gerið BERT eina semju aftrat. Semjist um nýval!

Løgmaður setti meiriluta í lögtinginum til viks**sosialurinn heldur:**

Pauli Ellefsen, lögmaður, skrivur í Dimmalætting hós-dagin, at Atli Dam segði seg á lögtingsfundinum týskvöldið vera stórliga bilsin yvir, at hann ikki fekk loyvi at leggja uppskot um keyp av ferðamannaskipi fram. Eisini verður sagt, at hann hevði allar demokratiskar møguleikar at keypa skip, tá hann var samgonguleiðari. Soleiðis sigur lögmaður, at tað, at Atli Dam nú er bilsin, tí hann ikki sleppur at keypa skip, má standa fyri hansara egnu rokning.

Henda framlogan av málinum er at venda tí á høvðið. Sum formaður sam-

bandsflokksins er serfrøðingur í. Tað, sum harmaði Atli Dam, var, at javnaðarflokkurin fekk ikki tann demokratiska rættin tillutaðan, sum samgongan sjálf hevði ætlað sær, um hon var blivin samd um at leggja siglingarmálið fram.

Uppskotið hjá javnaðarflokkinum hevði neyvan verið samtykt, hóast ein meiriluti var fyri málinum í Tinginum, tí fólkaflokkurin hevði fingið at vita, at atkvøddi hann fyrri, merkti tað samgonguslit.

Fólkaflokkurin ætlaði tó at lata uppskotið koma til viðgerðar. Men hesum forðaði lögmaður. Hann knæsetti demokratið. Hesin maðurin, sum áður hevur skýrt aðrar flokkar fyrri at vera ódemokratiskar

virdi ikki ein meiriluta í lögtinginum. Við diktatoriskum boðum álegði hann einum av samgonguflokkinum sínum at forða fyrri, at ein meiriluti í lögtinginum kundi koma at fremja eitt mál.

Hetta harmaði Atli Dam. Hetta harmar allar demokratrar. Hetta harmar alla tjóðina.

Atli Dam var helst ikki mest bilsin yvir ikki at sleppa at keypa skip. Tað, sum harmaði hann, var, at Tingið (les Pauli Ellefsen) virkaði móti einum meiriluta, sum er í Tinginum, vegna ta serligu grein 13 í samgonguskjalinum.

Hann metti, at demokratið fer at lida undir hesi grein. Og vit hava aftur nú eitt feskt dømi um tað!

Slóðarin Pauli - slóðarin Óli

Ikki er tað so, at ein eigur at fróast, tá tað gongur øðrum illa — tað skal heldur ikki verða gjørt her. At tað gongur landsstýrissamgonguni illa í dag, eru øll samd um: ja sjálvst oddamenn samgongunar viðganga hetta, tá teir sum havhestar spræna eina spýggjuna fyrri og aðra eftir móti sínum sam-eindu í dapru roynd teirra at verja seg sjálván.

Jú, stóðan er dapur, rætt so dapur, sum spátt var um av javnaðarmanninum í jan. 1981, tá borgarliga samgongan tok við. Alternativini halda ikki, og í deydangist roynd samgonguflokkar at geva hvør øðrum skuldina. Teirra evni at stjórna einum so litlum, men tó framkomnum, landi sum Føroyar, rúkkja ikki. Teirra dugnaløysi var og er ov stórt, og tí missa menn í hesum døgum mótið, og kasta hvørjum øðrum skuldina fyrri hetta dugnaløysi. Øllum er tó greitt, at

tað skulu altíð minst tvey ella tveir til at klandrast, og klandrivættini hendaferð eita Sambandið og Fólkaflokkurin.

Mær kemur í hug brot úr sanginum hjá R. E.:

Saman at standa var ei okkum givið, tí er so litið burturúr her blivið, tí enn vit tala (les klandrast), men ov litið gera samhald má vera.

og hjá J. P. ... dugnaløysi til hin arv, sum vit ervdu fedrum av ...

Sanniliga kann her verða talað um dugnaløysið og tórn orð. So mangan er vist á ta tómu talu, ið Pauli Ellefsen hevur júkað niður í sambandsfolk, og Óli Breckmann fyrri Fólkaflokkin hevur ikki latið sín part lígð eftir.

Av røttum hava vit her tvey fjalladalsfylgi, ið hava

elt teirra slóðara oman á glerstoytta skor, har rásin ikki gevur kleyvunum festi.

Vit mugu ásanna, at syrgilig er lagnan hjá hesum báðum fylgjum, sum í stórt og smátt hava hugsað sum hini í fylginum og sær við eygum hjá Paula og Óla. Hesin háttur at misnýta fólksins góðtrú, er ikki ókendur, men sum áður er sagt og rætt er: søgan lærir okkum, at fólk ið lærur ikki av søguni.

Siðan Pauli Ellefsen gjørdist lögmaður, hevur hann jarmað orindið: »Mamma, mamma tað var ikki egi». Nú verður sagt, at samgongumenn hava trivið í fyrra orindið í sanginum hjá Paula:

Litli min (les Pauli) hvi grætur tú, hevur tú aftur brúkt teg nú, þukaður á skinnið, tú skuldi sitið inni.

Purkur

Landstýrið og politikkur tess

Má tað vera mær loyvt at spyrja: hvussu leingi skulu landsins borgarar finna seg í hesum skindneyða landstýri? Orsakað, men tað tykir fullkomiliga, sum tað landstýri, sum nú situr, fær kunstigan andrátt alla tjóðina. Úrslitið er so har eftir.

Faktisk er onki nýtt komið fram í tað skjótt eitt og hálvt áttunda stýri hevur sitið við. Tað, teirra arbeiði hevur snú seg um, er tað, sum fyrra landstýri, hevði lagt út í kortið. So nú er faktisk ikki meir.

Hetta kunnu Føroya fólk ikki góðtaka, at grundarstøðulin verður máaður burtur hjá hvørjum einstøkum. Sjálvandi merkir tann lægstlonti hetta fyrst, tað er klárt.

Hvussu skulu fólkini uppføra seg, tá teir, sum skulu ganga fyrri sum fyrmynd, eru pura hopleysir. Eitt nú — herfyri tá figgjarglovin kom fyrri, mátti fundurin útsetast, tí ov fáir í samgonguni vóru møttir. Hvat er meiningin? Hvat trúgva hesir menn, teir eru valdir inn á ting til???

Nei, her má vend koma í, tað dugir sjálvst hvørt mansbarn at rokna út. Nú haldi eg persónliga, at Atli Dam hevur latið teir vist, hvat teir, sum nú sita í samgongu, eru førir fyrri. Ongin kann meira hava nakað at ivast í. So Atli, má siga teimum hvussu þúra við siðina av teir koyra út frá tí, at er taðnakar, sum sær skeivleikar landstýris, má tað vera Atli og Vilhelm og

tjak og meiningar

Vit gera tesarar okkara varugar við, at treytin fyrri at fáa lesarabrev upptikin undir hesum teiginum er, at blaðstjórnin veit, hvør hevur skrivað brovini.

kanska Ellintur og Finnbggi. Nei tað er ringt at vera tann meingji maðurin idag, uttan at kunna siga nakað, bara finna seg í øllum. SP

Øvugt at fara í praktikk hjá militerinum

Tað var ikki lukklugt, sum alt for upp á gós av hasum, ið Ellendur skrivaði um tað, at skúlaungdómurin fór í »praktikk» niðan á herstöðina í Mjørkadali. Jú, tað kann gott vera, at teir eru so fittir har uppi (hóast, tað er ikki sagt, at allir teir føroyingar, ið ganga stakir, halda teir vera so óluksaliga fittir), men tað er eitt, ið mátti verjið eitt sindur bakvent, og tað er, at

tá ið føroyingar ikki hava herskyldu og hava stríðst ímóti allari herskyldu í áratiggjur. — Johan Nielsen bardist sum úlvur á skóg og mong Harrans ár fyrri at fáa danir at skilja, at vit høvdu ikki herskyldu — at so skal føroyskur skúlaungdómur fara í »praktikk» inni hjá »militerinum». Tað er tað, ið sær eitt sindur øvugt út.

Lesandi niðri

Rættleiðing

Í Sosialinum nr. 22 frá 20. mars ummællir Bergljót Hentze bókina **Fuglarnir** eftir Terjei Vesaa. Sum Jakup Olsen hevur týtt og sum Føroya Skúlabóagrúnnur hevur givið út.

Bergljót sigur m.a. í ummæli sínum:

»Tá henda skaldsagan er útgivin av Føroya Skúlabóagrúnni, so er hon helst

ætlað til skúlabrúks í fólkaskúlanum».

Hetta er ein missskiljing. Føroya Skúlabóagrúnnur skuldi helst givið út bókur til allar føroyskar skúlar, og ikki bert fólkaskúlan. Fuglarnir er tí eisini ætlað hægri skúlanum í landinum.

v. Føroya Skúlabóagrúnn Niels Nattestad

Áhugaverdur — men fámentur fundur

Almenni panelfundurin, sum Suðurstreymoyar Javnaðarfelag skipaði fyrri hós-kvöldið, var stak áhugaverdur. Men tíverri var undirtøkan vánalig.

Framløgurnar hjá panelluttakrunum vóru áhugaverdar og nógv sjónarmið komu fram — um EDV-virksemið í Føroyum í dag.

Nógvir spurningar vórðu reistir aftaná. Hesir vóru serliga um, um tað er neyðugt at hava eitt sentralt persónnummar ella ikki, um møguleikarnar fyrri misbrúki og um hvi so nógv skal vera loyvt at skráseta.

Meira um fundin í komandi viku.